

Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

УДК 336.748.4:339.7

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.20426438>

**Роль міжнародних фінансових організацій (МВФ, Світовий банк) у
стабілізації економіки України в умовах воєнного стану**

Фаринович Ірина Володимирівна,

кандидат економічних наук, доцент,

доцент кафедри фінансів, обліку і аналізу,

Національний університет «Львівська політехніка»,

вул. Степана Бандери, 12, Львів, 79000, Україна

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0467-8578>

Волошин Оріся Павлівна,

кандидат економічних наук,

доцент кафедри фінансів, обліку і аналізу,

Національний університет «Львівська політехніка»,

вул. Степана Бандери, 12, Львів, 79000, Україна

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6268-1708>

Гембарська Наталія Євгенівна,

кандидат економічних наук,

старший викладач кафедри фінансів, обліку і аналізу,

Національний університет «Львівська політехніка»

вул. Степана Бандери, 12, Львів, 79000, Україна

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7839-4260>

Прийнято: 05.05.2026 | Опубліковано: 25.05.2026

Анотація: Актуальність теми зумовлена суттєвим впливом повномасштабної війни на економіку України, що проявилось у скороченні обсягів валового внутрішнього продукту, зростанні дефіциту державного бюджету, посиленні інфляційних процесів та виникненні значних ризиків для фінансової системи держави. У таких умовах міжнародна фінансова допомога стала одним із ключових інструментів підтримки економічної стійкості та забезпечення безперервного функціонування державних фінансів. **Метою дослідження** є визначення ролі міжнародних фінансових організацій, зокрема Міжнародного валютного фонду та Світового банку, у забезпеченні макрофінансової стабільності України в умовах воєнного стану. **Методи.** У статті використано загальнонаукові та спеціальні методи дослідження, зокрема, аналіз і синтез – для дослідження ролі міжнародних фінансових організацій у стабілізації економіки України; порівняльний – для оцінювання динаміки макроекономічних показників України у 2022–2025 рр.; статистичний – для аналізу обсягів міжнародної фінансової допомоги; метод економічного аналізу – для оцінювання впливу міжнародної фінансової допомоги на макрофінансову стабільність держави; графічний – для візуалізації результатів дослідження. **Результати.** У статті проаналізовано основні напрями співпраці України з міжнародними фінансовими організаціями у 2022–2025 рр., а також визначено основні інструменти фінансової підтримки, серед яких кредити, гранти, фінансові гарантії та програми технічної допомоги. Особливу увагу приділено програмам Міжнародного валютного фонду Stand-by Arrangement та Extended Fund Facility, а також проектам Світового банку, спрямованим на фінансування соціально важливих видатків, підтримку платіжного балансу та відновлення критичної інфраструктури. Досліджено вплив міжнародної фінансової допомоги на стабілізацію державного бюджету, підтримку валютного ринку, зростання міжнародних резервів, стримування інфляційних процесів та

забезпечення стійкості банківської системи України. Встановлено, що міжнародна допомога відіграла ключову роль у фінансуванні бюджетного дефіциту, підтримці соціальних виплат, збереженні валютної стабільності. Водночас визначено основні ризики співпраці з міжнародними фінансовими організаціями, серед яких зростання державного боргу, залежність від зовнішнього фінансування, умовність кредитування та необхідність реалізації структурних реформ. У висновках обґрунтовано, що подальша співпраця України з міжнародними фінансовими організаціями має стратегічне значення не лише для забезпечення поточної макрофінансової стабільності, але й для реалізації програм післявоєнного відновлення та модернізації економіки. Наголошено на необхідності підвищення ефективності використання міжнародної допомоги, забезпечення прозорості державного управління, удосконалення системи фінансового контролю та продовження структурних реформ як передумови довгострокового економічного розвитку держави.

Ключові слова: міжнародні фінансові організації, воєнний стан, макрофінансова стабільність, міжнародна фінансова допомога, державний бюджет, фінансова безпека, економічне відновлення.

The role of international financial organizations (the IMF and the World Bank) in stabilizing Ukraine's economy under martial law

Iryna Farynovych,

PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Finance, Accounting and Analysis, Lviv Polytechnic National University, Lviv

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0467-8578>

Orysia Voloshyn,

PhD in Economics, Associate Professor of the Department of Finance, Accounting and Analysis, Lviv Polytechnic National University, Lviv

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6268-1708>

Nataliia Hembarska,

PhD in Economics, Lecturer of the Department of Finance,
Accounting and Analysis, Lviv Polytechnic National University, Lviv

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7839-4260>

Abstract: The relevance of the research topic is determined by the significant impact of the full-scale war on Ukraine's economy, manifested in the decline of gross domestic product, the growing state budget deficit, intensification of inflationary processes, and the emergence of substantial risks to the country's financial system. Under such conditions, international financial assistance has become one of the key instruments for maintaining economic resilience and ensuring the uninterrupted functioning of public finances. **Purpose.** The purpose of the study is to determine the role of international financial organizations, particularly the International Monetary Fund and the World Bank, in ensuring the macrofinancial stability of Ukraine under martial law conditions. **Methods.** The study employs both general scientific and special research methods. In particular, the methods of analysis and synthesis were used to investigate the role of international financial organizations in stabilizing Ukraine's economy; the comparative method was applied to assess the dynamics of Ukraine's macroeconomic indicators during 2022–2025; statistical methods were used to analyze the volumes of international financial assistance; methods of economic analysis were employed to evaluate the impact of international financial support on the macrofinancial stability of the state; and graphical methods were applied to visualize the research findings. **Results.** The article analyzes the principal areas of cooperation between Ukraine and international financial organizations during 2022–2025 and identifies the main instruments of financial support, including loans, grants, financial guarantees, and technical assistance programs. Particular attention is devoted to the International Monetary Fund's Stand-By Arrangement and Extended Fund Facility programs, as well as to

World Bank projects aimed at financing socially significant expenditures, supporting the balance of payments, and restoring critical infrastructure. The study investigates the impact of international financial assistance on the stabilization of the state budget, support of the foreign exchange market, growth of international reserves, containment of inflationary pressures, and maintenance of the resilience of Ukraine's banking system. It has been established that international assistance played a crucial role in financing the budget deficit, ensuring social payments, and preserving currency stability. At the same time, the study identifies the key risks associated with cooperation with international financial organizations, including the growth of public debt, dependence on external financing, conditionality of lending, and the necessity of implementing structural reforms. **Conclusions.** The research substantiates that further cooperation between Ukraine and international financial organizations is of strategic importance not only for maintaining current macrofinancial stability, but also for implementing post-war recovery and economic modernization programs. The study emphasizes the necessity of improving the efficiency of international financial assistance utilization, ensuring transparency in public administration, strengthening the system of financial control, and continuing structural reforms as prerequisites for the long-term economic development of the state.

Keywords: international financial organizations, martial law, macro-financial stability, international financial assistance, state budget, financial security, economic recovery.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими чи практичними завданнями. Повномасштабна війна в Україні призвела не лише до виробничого чи соціального руйнування, але й вплинула на скорочення обсягів ВВП, що своєю чергою посилило зростання дефіциту державного бюджету. Порушення економічної рівноваги спричинили значні макроекономічні дисбаланси. Тому питання забезпечення фінансової стійкості

держави, підтримання платіжного балансу, стабільності банківської системи та фінансування першочергових соціально-економічних потреб є актуальним. Важливу роль у забезпеченні фінансової стабільності держави відіграють міжнародні фінансові організації (МВФ, Світовий банк), які надають не лише фінансову підтримку, а й технічну допомогу у впровадженні економічних реформ. У сучасних умовах діяльність міжнародних фінансових організацій спрямована на підтримку енергетичної безпеки, соціального захисту населення, стимулювання економічної стабілізації та післявоєнне відновлення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вагомий внесок у дослідження питання ролі міжнародних фінансових організацій у стабілізації економіки України в умовах глобальних викликів присвятили багато вітчизняних науковців. Зокрема, у праці Теремецького В. І. та Довганя В. М. основну увагу приділено дослідженню ролі міжнародних фінансових організацій у підтримці проєктів відбудови України [1]. Кудлай В. проаналізувала важливість міжнародних фінансових організацій у забезпеченні економічної стійкості держав [2]. У статті Гетманенка О. досліджено вплив міжнародних фінансових інституцій на економічну безпеку держав, що зазнали руйнівних наслідків війни. Автор надав порівняльну характеристику ситуацій у Сирії, Судані та Україні виокремивши спільні та відмінні риси у підходах МФІ до структурної трансформації економік [3]. Заходжай К. та Славкова А. у своїй науковій роботі дослідили співпрацю України з міжнародними фінансовими організаціями в умовах воєнного стану. Вони проаналізували обсяги залученої фінансової допомоги та напрями її використання, дійшовши висновку, що подальший розвиток такої співпраці з метою зміцнення макрофінансової стабільності доцільно спрямовувати на впровадження системи глобального нагляду та регулювання фінансових ринків [4]. Юрчишена Л. В. та Штраус О. О. теж досліджували ефективність співпраці України з МВФ, Світовим банком та ЄБРР та зробили висновок, що

така співпраця є ключовим елементом економічного прогресу, стабільності та стійкості в умовах воєнної кризи [5]. Луців Р. С., Кузьменко О. М. та Яценко О. В. у своїй праці виокремили стабілізаційні заходи міжнародних фінансових інституцій та визначили їх вплив на економіку України [6]. Дослідження Уханової І. та Зайця М. підтвердили необхідність зміни діяльності міжнародних фінансових інституцій задля ефективнішого забезпечення економічної безпеки країн, що розвиваються. Автори вважають, що структура та діяльність фінансових інституцій вже не відповідають вимогам сучасної світової економіки та потребують реформування [7]. Дрималовська Х.В., Антонів А.Р. та Брунець О.О. досліджували роль міжнародних фінансових організацій у підтримці фінансової безпеки держави. Автори стверджують, що міжнародні фінансові організації допомагають залучати фінансові ресурси, виступають стратегічними партнерами щодо вирішення проблем, пов'язаних, насамперед, із зміцненням фінансової безпеки держави та досягнення її макрофінансової стабільності [8]. Смесова В. Л. та Реутова В. І. досліджували діяльність міжнародних фінансових організацій в Україні, а також проаналізували інструменти та зобов'язання, що використовуються міжнародними організаціями для кредитування України [9]. Дослідження генезису та розвитку світової економіки, її етапи становлення та роль міжнародних організацій у цьому процесі здійснила науковиця Загородня А. [10]. Автором Дем'янчук О. розглянуто сучасні форми співпраці України з міжнародними фінансовими інститутами та доведено, що міжнародна технічна допомога надається Україні на безоплатній та безповоротній основі країнами-донорами та міжнародними інститутами [11]. У статті Шило Ж. С. досліджено переваги та особливості міжнародної фінансової допомоги економіці України в умовах дії воєнного стану та запропоновано актуальні напрями покращення економічного розвитку країни [12]. Попель С. у своїй праці аналізує роль МФО у підтримці та відновленні української економіки в сучасних реаліях. На думку автора, основними векторами співпраці МФО та

України є фінансова підтримка, макроекономічна стабілізація, сприяння структурним реформам та розвиток інфраструктури [13]. Досліджуючи співробітництво України з МФІ автор зазначила, що відновлення України – це не лише ремонт зруйнованих об'єктів, а стратегічне переформатування економіки у відповідності до стандартів сучасної світової систем [14]. Курносенко Л. В. проаналізувала механізми фінансової підтримки України в умовах війни та визначила, що провідну роль у макрофінансовій підтримці відіграють міжнародні фінансові організації [15].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Попри значну кількість наукових досліджень присвячених міжнародному фінансовому співробітництву, недостатньо висвітленим залишається питання впливу міжнародної фінансової допомоги на макроекономічну стабільність України. Це зумовлює необхідність поглибленого аналізу ролі Міжнародного валютного фонду та Світового банку у стабілізації економіки України в умовах війни й визначення перспектив подальшого розвитку співпраці з міжнародними фінансовими інституціями.

Формулювання цілей статті (постановка завдання) – дослідити роль міжнародних фінансових організацій, зокрема Міжнародного валютного фонду та Світового банку, у стабілізації економіки України в умовах воєнного стану, проаналізувати вплив міжнародної фінансової допомоги на макрофінансову стабільність держави, а також визначити основні переваги, ризики та перспективи подальшої співпраці України з міжнародними фінансовими інституціями.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням здобутих наукових результатів. В умовах повномасштабної війни міжнародна фінансова допомога стала одним із ключових джерел підтримки державних фінансів України, що зумовлює необхідність її комплексного аналізу. Вона дала змогу забезпечити фінансування пріоритетних видатків бюджету,

зокрема соціальних виплат, пенсій, заробітних плат працівникам бюджетної сфери, а також витрат на відновлення критичної інфраструктури [16].

За даними Міністерства фінансів України, у 2023 р. державний бюджет отримав 42,6 млрд дол. США зовнішнього фінансування, з яких 11,5 млрд дол. США становили гранти. У 2024 р. обсяг зовнішнього фінансування склав 41,7 млрд дол. США, з яких близько 12,6 млрд дол. США, або 30 %, було надано у грантовій формі. У 2025 р. Україна залучила 52,4 млрд дол. США зовнішнього фінансування [16].

Як свідчить динаміка, обсяги зовнішньої фінансової підтримки залишалися стабільно високими протягом усього періоду війни. У 2022 р. Україна отримала понад 32 млрд дол. США міжнародної допомоги, у 2023–2024 рр. — понад 40 млрд дол. США щорічно, а у 2025 р. обсяг зовнішнього фінансування зріс до 52,4 млрд дол. США [16]. Це підтверджує, що міжнародна допомога стала системним джерелом покриття бюджетного дефіциту та підтримки макрофінансової стабільності [17].

Важливу роль у фінансовій підтримці України відіграє Міжнародний валютний фонд. У березні 2023 р. МВФ затвердив для України чотирирічну програму розширеного фінансування EFF обсягом близько 15,5 млрд дол. США [18]. Її метою є підтримка макрофінансової стабільності, забезпечення стійкості державних фінансів, збереження стабільності валютного ринку та проведення структурних реформ. Станом на червень 2025 р. загальні виплати за цією програмою досягли 10,6 млрд дол. США [18].

Не менш важливою є діяльність Світового банку, який виступає не лише як кредитор, а й як координатор донорської підтримки. Одним із найбільших механізмів допомоги став проєкт PEACE in Ukraine, спрямований на відшкодування пріоритетних соціальних і бюджетних видатків [19]. Через цей проєкт фінансувалися пенсії, допомога внутрішньо переміщеним особам, житлові субсидії, соціальні виплати сім'ям з дітьми та інші видатки соціального характеру [19; 20].

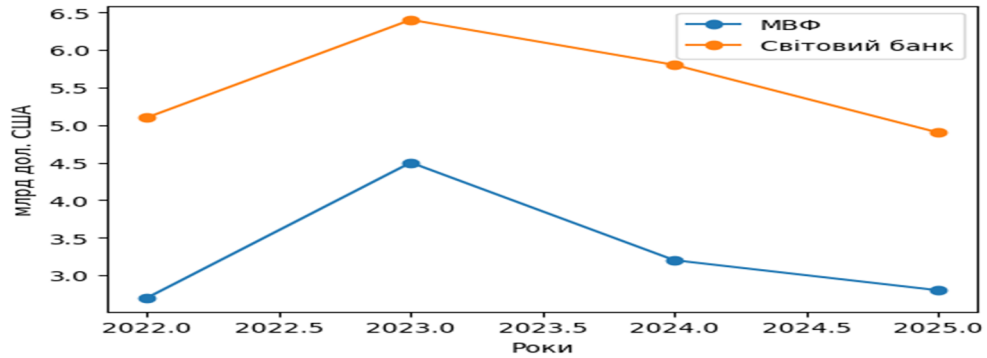

Рис. 1. Фінансова допомога Україні від МВФ та Світового банку
Джерело: складено автором на основі даних [16;18-19].

Структура міжнародної допомоги Україні включала кредити, гранти, гарантії та інші форми пільгового фінансування [16]. Найбільш вигідною формою для України є гранти, оскільки вони не збільшують державний борг. Водночас кредити міжнародних партнерів здебільшого надавалися на пільгових умовах, що зменшувало боргове навантаження порівняно з ринковими запозиченнями [16; 17].

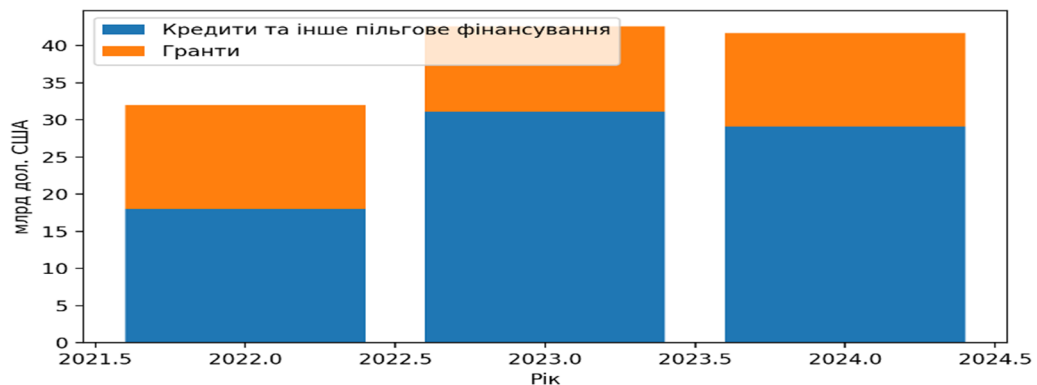

Рис. 2. Орієнтовна структура зовнішнього фінансування за формами
Джерело: складено автором на основі даних [16;18-19; 23].

Основними донорами та партнерами України у 2022–2025 рр. були Європейський Союз, США, МВФ, Світовий банк, Японія, Канада, Велика Британія та інші держави [16]. Зокрема, Європейський Союз забезпечував значну частину бюджетної підтримки, США надавали вагому грантову допомогу, МВФ підтримував макрофінансову стабільність через програму

EFF, а Світовий банк акумулював і адміністрував кошти донорів через спеціальні проєкти [18; 19].

Отже, міжнародна фінансова допомога Україні у 2022–2025 рр. мала не лише антикризовий, а й стабілізаційний характер. Вона дозволила забезпечити безперервність функціонування державного бюджету, профінансувати соціальні видатки, підтримати макроекономічну рівновагу та створити передумови для подальшого відновлення економіки [17; 20]. Однак, її значення проявлялося не лише у прямому фінансуванні дефіциту державного бюджету, а й у підтримці валютного ринку, міжнародних резервів, інфляційної динаміки та стабільності банківської системи. В умовах різкого зростання воєнних видатків і скорочення внутрішніх джерел доходів зовнішня підтримка фактично виконувала роль стабілізаційного механізму, який дозволив уникнути неконтрольованого розбалансування державних фінансів [16; 18].

Найбільш безпосередній вплив міжнародної допомоги спостерігався у сфері державного бюджету. Після початку повномасштабної війни Україна зіткнулася з істотним збільшенням бюджетного дефіциту, оскільки значна частина власних доходів спрямовувалася на оборону, безпеку та підтримку життєдіяльності держави. У таких умовах кредити, гранти та пільгове фінансування від міжнародних партнерів дали змогу профінансувати соціально важливі видатки, зокрема пенсії, допомогу внутрішньо переміщеним особам, заробітні плати працівників бюджетної сфери, медичні та освітні витрати [16; 20].

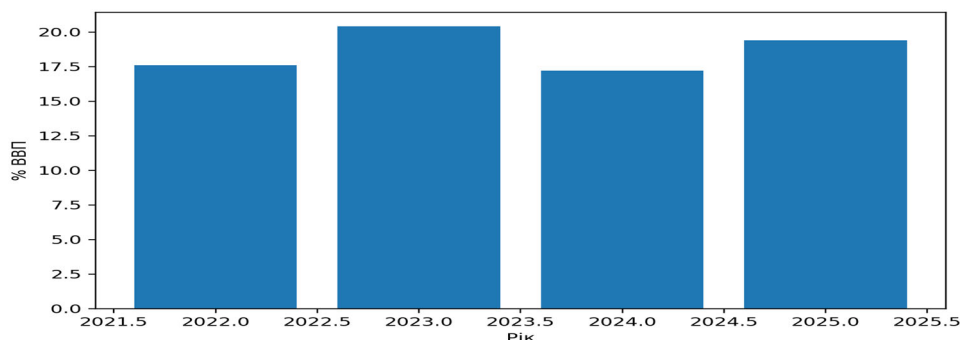

Рис. 3. Бюджетний дефіцит України, 2022–2025 рр.

Джерело: складено автором на основі даних [16-18].

У 2024 р. Україна отримала близько 41,7 млрд дол. США зовнішнього фінансування, що дало змогу профінансувати значну частину бюджетного дефіциту без надмірного використання емісійного джерела. Міністерство фінансів України зазначало, що у 2025 р. потреби у зовнішньому фінансуванні були забезпечені, а бюджетний дефіцит прогнозувався на рівні 19,4 % ВВП порівняно з 24 % ВВП у 2024 р. [16]. Отже, міжнародна допомога виконувала не лише функцію покриття поточних видатків, а й роль інструменту фіскальної стабілізації.

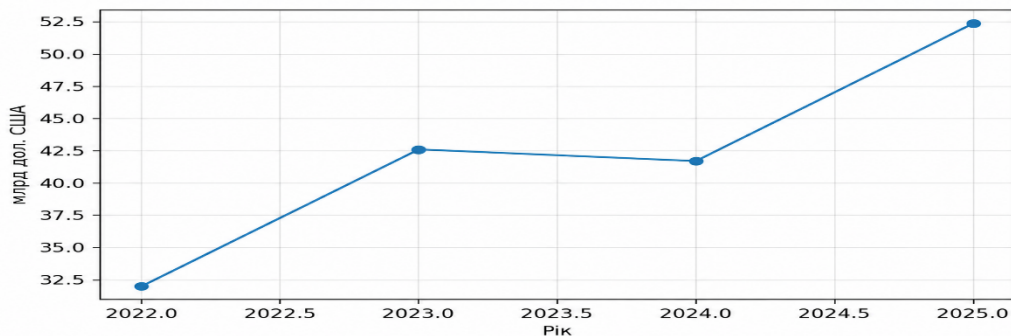

Рис. 4. Зовнішнє фінансування державного бюджету України, 2022–2025 рр.

Джерело: складено автором на основі даних [16-19; 23].

Важливим каналом впливу міжнародної фінансової допомоги була підтримка валютного курсу та міжнародних резервів. Надходження коштів від партнерів збільшувало пропозицію іноземної валюти в економіці, що дозволяло Національному банку України згладжувати надмірні коливання валютного ринку та підтримувати довіру до гривні. За даними НБУ, міжнародні резерви зросли з 28,5 млрд дол. США наприкінці 2022 р. до 40,5 млрд дол. США наприкінці 2023 р., 43,8 млрд дол. США наприкінці 2024 р. та 57,3 млрд дол. США наприкінці 2025 р. [21].

Зростання міжнародних резервів мало важливе значення для забезпечення валютної стійкості. По-перше, резерви створювали можливість для валютних інтервенцій НБУ з метою згладжування дисбалансів попиту і

пропозиції валюти. По-друге, високий рівень резервів формував позитивні очікування для бізнесу, населення та інвесторів. По-третє, резерви підвищували спроможність держави виконувати зовнішні зобов'язання та фінансувати критичний імпорт [21].

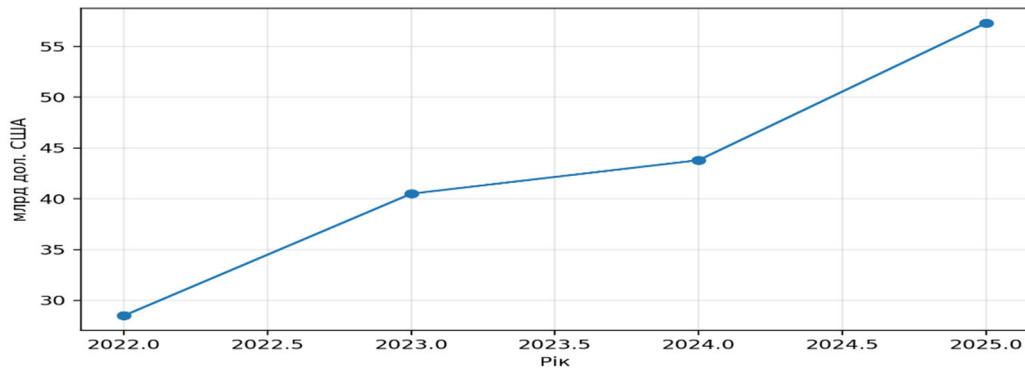

Рис. 5. Міжнародні резерви України, 2022–2025 рр.

Джерело: складено автором на основі даних [16-19].

Вплив міжнародної допомоги на інфляцію був опосередкованим, але суттєвим. У 2022 р. інфляція в Україні досягла 26,6 % р/р, що було наслідком воєнного шоку, порушення логістики, руйнування виробничих потужностей, енергетичних ризиків та девальваційного тиску. У 2023 р. інфляція сповільнилася до 5,1 %, чому сприяли жорстка монетарна політика НБУ, стабілізація валютного ринку та регулярні надходження міжнародної допомоги. У 2024 р. інфляція зросла до 12,0 % р/р, однак у 2025 р. знову сповільнилася до 8,0 % р/р [21].

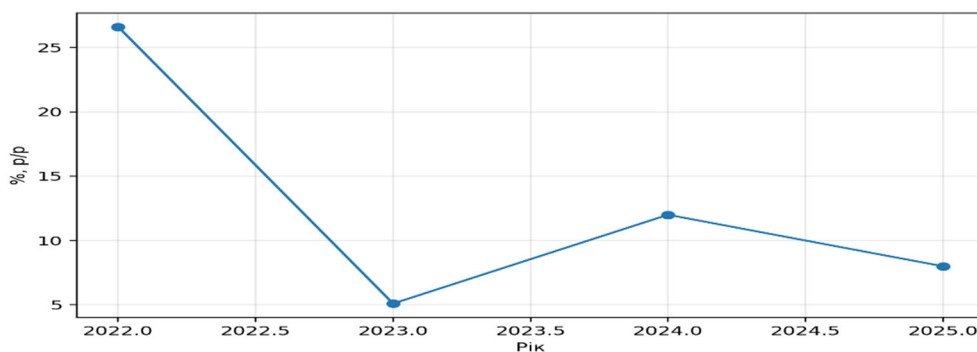

Рис. 6. Динаміка інфляції в Україні, 2022–2025 рр.

Джерело: складено автором на основі даних [17-19].

Міжнародне фінансування знижувало інфляційні ризики передусім тому, що дозволяло уряду фінансувати бюджетний дефіцит без масштабного прямого монетарного фінансування з боку Національного банку. За відсутності зовнішньої допомоги держава була б змушена значно активніше використовувати емісійні джерела або різко скорочувати видатки, що могло б посилити інфляцію, девальваційні очікування та соціальну напругу. Таким чином, зовнішня підтримка стала важливим чинником збереження керованості інфляційних процесів [18; 21].

Окремої уваги потребує роль міжнародної фінансової допомоги у підтримці фінансової стабільності та банківської системи. Банківський сектор України у 2022–2025 рр. функціонував в умовах високих воєнних ризиків, однак зберіг ліквідність, платоспроможність і довіру вкладників. Значною мірою цьому сприяло поєднання політики НБУ, стабільного надходження міжнародної допомоги та збереження здатності держави виконувати бюджетні зобов'язання [21].

Отже, міжнародна фінансова допомога у 2022–2025 рр. справила комплексний стабілізаційний вплив на економіку України. Вона забезпечила фінансування бюджетного дефіциту, підтримала соціальні видатки, сприяла зростанню міжнародних резервів, зменшила тиск на валютний курс, обмежила ризики емісійного фінансування та підтримала стабільність банківської системи. Водночас, така співпраця України з МФО супроводжується певними ризиками та викликами.

Одним із найбільш вагомих ризиків співпраці з міжнародними фінансовими організаціями є збільшення державного боргу України. В умовах війни власні доходи бюджету значною мірою спрямовуються на фінансування сектору безпеки та оборони, тоді як соціальні, гуманітарні та інфраструктурні витрати покриваються переважно за рахунок зовнішніх запозичень [16]. За даними Міністерства фінансів України, державний та гарантований державою борг України упродовж 2022–2025 рр. демонстрував стійку тенденцію до

зростання. Значна частина нових боргових зобов'язань формувалася саме за рахунок кредитів міжнародних фінансових організацій та міжнародних партнерів [16]. Незважаючи на те, що кредити МВФ, Світового банку та інших міжнародних інституцій надаються переважно на пільгових умовах, їх накопичення у довгостроковій перспективі створює ризики збільшення витрат на обслуговування боргу, погіршення боргової стійкості та обмеження можливостей фінансування внутрішніх програм розвитку.

Важливою особливістю співпраці з міжнародними фінансовими організаціями є умовність кредитування. Надання фінансової допомоги, особливо з боку МВФ, супроводжується виконанням певних структурних та макроекономічних вимог. Програми МВФ передбачають реалізацію комплексу реформ, серед яких забезпечення незалежності центрального банку, реформування податкової системи, скорочення бюджетного дефіциту, антикорупційні заходи та реформування судової системи [18]. З одного боку, такі вимоги сприяють модернізації економіки та підвищенню ефективності державного управління. З іншого боку, виконання умов МВФ часто супроводжується значними соціально-економічними труднощами, пов'язаними із необхідністю скорочення окремих видатків бюджету, зміною тарифної політики та посиленням податкового навантаження [17].

Однією з найбільш серйозних проблем сучасної фінансової політики України є формування високої залежності від зовнішнього фінансування. У 2022–2025 рр. міжнародна допомога стала основним джерелом покриття бюджетного дефіциту та підтримки макроекономічної стабільності [16]. Така ситуація створює ризики залежності функціонування державного бюджету від рішень міжнародних партнерів, посилення вразливості до змін зовнішньополітичної кон'юнктури та ризиків затримки міжнародної допомоги.

Ще однією важливою проблемою є ефективність використання міжнародної фінансової допомоги. Для підвищення ефективності

використання міжнародної допомоги доцільно посилити фінансовий контроль та аудит, удосконалити систему державних закупівель, забезпечити відкритість інформації щодо використання коштів та розширити цифровізацію бюджетного процесу [22]. Особливого значення набуває боротьба з корупційними ризиками, оскільки саме прозорість використання міжнародних ресурсів є однією з ключових умов збереження довіри міжнародних партнерів та донорів. Крім того, значна частина ресурсів повинна спрямовуватися не лише на поточне фінансування дефіциту бюджету, а й на створення передумов для економічного зростання, підтримку підприємництва, модернізацію енергетики та розвиток людського капіталу [23].

Міжнародна допомога у післявоєнний період повинна бути спрямована на відновлення критичної інфраструктури, реконструкцію енергетичної системи, розвиток транспортної мережі, підтримку регіонального розвитку та стимулювання інвестиційної діяльності. Особливо важливим є те, що повоєнне відновлення має базуватися не лише на відбудові зруйнованих об'єктів, а й на принципах структурної модернізації економіки, переходу до енергоефективної моделі розвитку та інтеграції у європейський економічний простір [24].

Висновки. Підсумовуючи вищевикладене, можна зробити висновок, що подальша співпраця України з Міжнародним валютним фондом та Світовим банком має стратегічне значення для підтримки макрофінансової стабільності та реалізації програм післявоєнного відновлення. У найближчі роки важливим напрямом стане оптимізація механізмів взаємодії з міжнародними фінансовими організаціями, що передбачає підвищення узгодженості між державними інституціями, міжнародними партнерами та донорами. Співпраця з МВФ повинна бути спрямована не лише на отримання фінансових ресурсів для покриття дефіциту бюджету, а й на формування стійкої системи державних фінансів. Особливу роль відіграють програми МВФ у формуванні довіри міжнародних інвесторів та фінансових ринків. Виконання Україною

умов програм МВФ розглядається міжнародними партнерами як індикатор макроекономічної стабільності та здатності держави реалізовувати структурні реформи.

Ефективність міжнародної фінансової допомоги безпосередньо залежить від здатності держави реалізовувати структурні реформи. Без глибокої модернізації економічної системи навіть значні обсяги зовнішнього фінансування не забезпечать довгострокового економічного розвитку. У сучасних умовах першочергового значення набувають судово реформа, антикорупційна реформа, реформування системи державного управління, податкова реформа та розвиток конкурентного середовища. Важливим напрямом є також реформа фінансового сектору, яка передбачає підвищення стійкості банківської системи, розвиток ринку капіталу та стимулювання інвестиційної діяльності. Структурні реформи повинні бути спрямовані на зростання продуктивності економіки, розвиток експорту, підтримку національного виробництва та підвищення інвестиційної привабливості держави.

Отже, перспективи співпраці України з міжнародними фінансовими організаціями пов'язані не лише із залученням фінансових ресурсів, а й із формуванням нової моделі економічного розвитку держави. Подальша взаємодія з МВФ та Світовим банком повинна бути спрямована на забезпечення макроекономічної стабільності, реалізацію структурних реформ та підтримку повоєнного відновлення економіки. Підвищення ефективності використання міжнародної допомоги, забезпечення прозорості державного управління та реалізація системних реформ створять передумови для довгострокового економічного зростання та інтеграції України у світовий економічний простір. Подальші дослідження полягають у розробленні моделі економічного розвитку України на засадах співпраці з міжнародними фінансовими організаціями.

Список використаних джерел

1. Теремецький В. І., Довгань В. М. Роль міжнародних фінансових організацій у підтримці проєктів відбудови України. Наукові записки. Серія: Право. 2024. Випуск 17. С. 49-56. DOI:10.36550/2522-9230-2024-17-49-56
2. Кудлай В. Діяльність міжнародних фінансових організацій в умовах глобальних викликів. Галицький економічний вісник. 2025. № 5 (96). DOI: https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2025.05.015
3. Гетманенко О. О. Роль міжнародних фінансових інституцій у формуванні економічної стійкості країн у стані війни: кейс України у порівняльному контексті. Економіка та суспільство. 2025. (74). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-74-67>
4. Захожай К., Славкова А. Діяльність міжнародних фінансових організацій у контексті забезпечення макрофінансової стабільності держави. Економіка та суспільство. 2024. № 66. doi: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-66-99>
5. Юрчишена Л. В., Штраус О. О. Механізми взаємодії України з міжнародними фінансовими організаціями у період воєнної кризи. Актуальні проблеми розвитку фінансів в умовах цифровізації економіки України. 2025. URL: <https://japfd.donnu.edu.ua/article/view/17705>
6. Луців Р. С., Кузьменко О. М., Яценко О. В. Роль міжнародних фінансових інституцій у стабілізації національної економіки. Цифрова економіка та економічна безпека. 2024. № 3.(12) с. 19–25. doi: <https://doi.org/10.32782/dees.12-4>
7. Уханова І., Заєць М. Трансформація системи глобальних фінансових організацій в контексті забезпечення міжнародної економічної безпеки національних економік. Економіка та суспільство. 2024. № 70. doi: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-70-183>
8. Дрималовська Х. В., Антонів А. Р., Брунець О. О. Роль міжнародних фінансових організацій у забезпеченні фінансової безпеки держави.

Причорноморські економічні студії. 2025. Випуск 95. DOI:
<https://doi.org/10.32782/bses.95-6>

9. Смесова В. Л., Реутова В. І. Діяльність міжнародних фінансових організацій в Україні. Економічний вісник Дніпровської політехніки. 2025, № 2. DOI: <https://doi.org/10.33271/ebdut/90.020>

10. Загородня А. Міжнародні організації як інструмент розвитку світової економіки. Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences, 2024. 336(6), 567-572. <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2024-336-84>

11. Дем'янчук О. І. Сучасні форми співпраці України з міжнародними фінансовими інститутами. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка»: науковий журнал. Острог: Вид-во НаУОА, грудень 2023. № 31(59). С. 62–69. DOI: 10.25264/2311-5149-2023-31(59)-62-69

12. Шило Ж. С. Міжнародні фінансові організації та їх вплив на економіку України в умовах воєнного часу. Вісник НУВГП. Серія «Економічні науки». 2025. Випуск 1(109) <https://doi.org/10.31713/ve1202520>

13. Попель С. Міжнародні фінансові організації та Україна: стратегічні вектори співпраці. Сталий розвиток економіки. 2025. №2 (53), 206-212. <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-53-28>

14. Іващенко А. Г. Співробітництво України з міжнародними фінансовими інститутами: сучасні виклики воєнного періоду. Актуальні проблеми сталого розвитку. 2026. Том 3, № 4. DOI: 10.60022/3(4)-20S

15. Курносенко Л. В. Проблеми та особливості міжнародної фінансової підтримки України в умовах війни. Публічне управління та регіональний розвиток. 2022. № 15. С. 255-274 DOI: <https://doi.org/10.34132/pard2022.15.13>

16. Міністерство фінансів України. Офіційні дані щодо міжнародної фінансової допомоги Україні. Київ, 2024. URL: <https://mof.gov.ua>

17. Національний банк України. Звіт про фінансову стабільність. Київ: НБУ, 2025. 84 с.

18. International Monetary Fund. Ukraine: Seventh Review Under the Extended Arrangement Under the Extended Fund Facility. Washington: IMF, 2025.

URL: <https://www.imf.org>

19. World Bank. PEACE in Ukraine Project Overview. Washington: World Bank Group, 2024. URL: <https://www.worldbank.org>

20. World Bank Group. Ukraine Rapid Damage and Needs Assessment 2024. Washington: World Bank Group, 2024. URL: <https://www.worldbank.org>

21. Національний банк України. Ukraine's International Reserves Increased by More Than 30% to USD 57.3 Billion in 2025. Київ, 2026. URL: <https://bank.gov.ua>

22. OECD. International Support to Ukraine: Risks and Accountability Mechanisms. Paris: OECD Publishing, 2024. URL: <https://www.oecd.org>

23. European Commission. Ukraine Facility Plan 2025–2027. Brussels: European Commission, 2025. URL: <https://commission.europa.eu>

24. United Nations Development Programme. Ukraine Recovery and Reconstruction Report. New York: UNDP, 2025. URL: <https://www.undp.org>